

Η αισθητική του κόμικς αναδεικνύει το έξυπνο «σενάριο» του «Εχθρού».

Αποδόμηση της «δόξας» του πολέμου

Για μικρά και μεγάλα παιδιά

ΝΤΑΒΙΝΤΕ ΚΑΛΙ, ΣΕΡΖ ΜΠΛΟΚ

Ο εχθρός

εκδ. Πατάκι, 2011

Είναι βιβλίο που παίζει σε πολλά ταμπλό: ιδανικό και για αρχάριους αναγνώστες, καθώς περιλαμβάνει ελάχιστο κείμενο και δυνατά εικονογράφηση, δεν έχει, ωστόσο, ηλικιακό «πλαφόν». Θέλει να το έχει κοντά του, να το ξεφυλλίσει και να το απολαύσει, και ο ενήλικας. Αποδομεί την έννοια του «εχθρού», αποκάλυπτε τη χειραγώγηση που υφίστανται οι απλοί άνθρωποι προκειμένου να επιτεθούν, μισώντας, ο ένας στον άλλον. Κυρίως όμως απομυθτοποιεί τον πόλεμο ως πράξη δόξας, επέλασης, ενεργητικής έξαρσης, συλλογικής συγκίνησης.

Χρησιμοποιώντας (ο βραβευμένος εικονογράφος-σκιτσογράφος Σερζ Μπλοκ) μιαν αισθητική που παραπέμπει εξίσου στον Πρώτο και τον Δεύτερο Παγκόσμιο όπως και σε σύγχρονες μας συγκρούσεις, επικεντρώνει την προσοχή στην έλλειψη κάθε ηρωικού ντεκόρ, ακολουθώντας το ευφυές σενάριο του –επίσης

Το βιβλίο είναι ένα ιδανικό εισαγωγικό ανάγνωσμα για τα μεγάλα ζητήματα που πραγματεύεται.

βραβευμένου Νταβίντε Καλί. Χρησιμοποιούμε τον όρο «σενάριο» γιατί το βιβλίο έχει πολλά στοιχεία κόμικς. Το σκηνικό δεν είναι, λοιπόν, κάποια πεδιάδα ούτε κάποιο ύψωμα, κατάλληλα για ενθουσιαστικά, θριαμβευτικά ήλανα. Είναι το χαράκιμα. Η έρημος. Η βροχή. Ο μονόλογος του στρατιώτη μέσα στη γήινη τρύπα, όπου παραμένει σχεδόν θαμμένος ζωντανός, υποβάλλει, χωρίς μεγάλα λόγια, την απελπισία που κορυφώνεται μέρα τη μέρα.

Πρόκειται για μεταγραφή σε παιδικό ανάγνωσμα μοτίβων γνωστών από τα σπουδαία αντιπολεμικά έπη της παγκόσμιας λογοτεχνίας, όπως του Ρεμάρκ (Ουδέν νεώτερον από το δικτικό μέτωπο) ή του δικού μας Γιάννη Μπεράτη (Το Πλατύ Πιτάμι). Η ανθρώπινη απογνώση και η εξαθλίωση στην οποία οδηγούν ο πόλεμος, που κάποιοι επιχειρούν να εξωραίσουν, γίνεται ολοφάνερη με ηπιότητα, με κούμιορ, αλλά χωρίς νοηματικούς συμβιβασμούς.

Κατά τούτο, το βιβλίο αυτό θα αποτελούσε και μέσα στο σχολείο ιδανικό εισαγωγικό ανάγνωσμα για τα μεγάλα ζητήματα που πραγματεύεται (εχθρός, πόλεμος, στρατιωτική ζωή). Η αισθητική του κόμικς και το έξυπνο σενάριο θα το βοηθούσαν να γίνει αποδεκτό ακόμη και από παιδιά μεγάλων ηλικιών.

Μ.Τ.